

איזק חברי,

נדמה לי שרק אתמול היינו נערים, שבמקום ללכת ללמוד, הלכנו לעבוד בחקלאות. תמיד הייתה לי הרגשה כאילו גדלנו באותו הכפר.

באותם הימים הסתכלתי עליך כעל חבר יותר מנוסה ממני, וניסיתי לחקות אותך בכל הקשור לעבודה.

אבל מה לעשות?

ערימות הקש שבנית היו יותר מסודרות משלי, והתלמים שחרשת היו ישרים יותר. לא לחינם קבלת כבר אז את התואר **עובד חיוני**. פירוש הדבר היה, שממשלת הוד מלכותו בבריטניה לא הרשתה לך להתגייס לצבא, או ליתר דיוק – להתנדב לבריגדה היהודית, כמו יתר החברים שלך, ובתוכם גם אני. מנעורך ניכר היה שאתה איש אדמה.

עם תום המלחמה, חברי הגרעין התכוננו לעלות ארצה, ואתה ביניהם. בנמל לה-סיוטה על יד מרסייל בדרום צרפת, עליתם על ספינת דיג רעועה שקבלה את השם "יגור", יחד עם עוד 850 מעפילים.

ה"יגור" לא הצליחה לעבור את המצור של הצבא הבריטי, נתפסה, וכל הנוסעים הועברו למחנה הסגר בקפריסין. האגדה מספרת שבזמן שהורידו אותך מהאוניה, ירדת כשעל גבך תרמיל גדוש חומרי חבלה.

והגענו ארצה. רוב החברים רצו תמיד להתיישב בגליל, לכן השמחה הייתה גדולה כשהודיעו לנו המוסדות המיישבים, שמצאו מקום עבורנו – "מנסורה-אל-חית", על יד ראש פינה. בחרנו במשלחת בת שלושה חברים ש"יתורו את השטח". במשלחת היו יצחק עדר, ג'וני טנא, ואתה.

לא עלי לספר מה שראיתם שם. אך זכורות לי המילים שלך כשחזרתם: התנאים במקום קשים ביותר, ועל חקלאות אין בכלל מה לדבר.

התברר לנו מהר מאד שבמנסורה לא היו תנאים להקים ישוב שיכול לפרנס את עצמו, וכי אין שטחים סביב הניתנים לעיבוד חקלאי.

ואז מצאת את עצמך לומד מקצוע חדש – סיקול אבנים. בהרבה זיעה, בעזרת סלים ומזחלות, ובבניית עגלה לפינוי האבנים.

גם כשעבדנו יחד בגידול ובפיתוח המטע היית שותף נאמן, ונטלת על עצמך הרבה אחריות בארגון ובאחזקת הציד הרב.

במשך השנים תרומתך לבניית המשק הייתה רבה. אין בניין שלא השתתפת בהקמתו. גם מתקני משחקים לילדים יזמת, ואת "גן אסתר".

אהבתך לילדי הגן זיכתה אותך בתואר "סבא איזק שלנו".

היו לך שנים של נחת יחד עם ג'יין, והקמתם בית מלא פעילות ויצירה. היום חזרת לשורשים שלך, וטמנו אותך בחלקת הזיתים, בהם טיפלנו יחד במשך יובל שנים.

נוח על משכבך בשלום,

זמי בן צבי

